

Osvobod nás pravdou
a obnov tvář země

A D A L B E R T I N U M

1988 - 1997

DESETILETÍ SVATÉHO VOJTĚCHA
CESTA UZDRAVENÍ

(První rámcová informace)

"Vy jste sůl země.
Jestliže však sůl pozbude chuti,
čím bude osolena?" (Mt 5,13)

Českému národu nadchází v samém závěru dvacátého století úkol připravit se k oslavě milénia mučednické smrti svatého Vojtěcha (23. 4. 1997).

Svatý Vojtěch, první Čech na pražském biskupském stolci, je mužem evropského významu. Stojí u základů křesťanské kultury celé střední Evropy a patří k symbolům její jednoty.

Vojtěch vyšel z Čech, nazývaných srdcem Evropy, ve svém národě však zůstal v mnohém nepochopen a odmítnut. V této roztržce mezi národem a pastýřem můžeme rozeznat tragické předznamenání mnohých rozkolů, tíživých napětí a bolestných selhání, objevujících se v dalších staletích naší historie.

Rovněž výzva, na úsvitu našich dějin radikálně vyjádřená a ztělesněná právě Vojtěchem, výzva k mravní poctivosti a duchovní opravdovosti, k obrácení srdcí i myslí, nápravě celého životního způsobu a obnově celé společnosti v duchu nároků Kristova evangelia, se v českých dějinách opakovaně vynořuje. V různých podobách a v různých dějinných souvislostech přichází tato výzva, aby překonala a ukončila období úpadku, duchovní otupělosti, lhostejnosti a malomyslnosti a nastolila požadavek života v pravdě.

Na prahu třetího tisíciletí křesťanských dějin si stále více lidí uvědomuje, že obhájení života proti všemu dnešnímu ohrožení vyžaduje zásadní změny v hodnotové orientaci současné civilizace a v celém životním stylu. Takové změny, zejména v nepoměru mezi technicko-materiálními a duchovně mravními aspekty společenského vývoje, nemohou nastat žádným zásahem institucí ani prostřednictvím jakéhokoliv vnějšího působení. Mohou vzejít jen jako plod duchovního a mravního hnutí, inspirující lidi ke změně smýšlení, řeči i jednání, k novému způsobu života.

Nasloucháme-li těmto i jiným znamením doby, jejich úzkostem a nadějím, chceme přijmout nastávající desetiletí jako čas příhodný k zásadním vnitřním proměnám života, k pokání a důslednému činění dobra. Chápeme desetiletou přípravu na Vojtěšské jubileum jako cestu celkového ozdravení společenského života ve smyslu výzvy vyjádřené tímto světcem.

Tato příprava by měla celému národu nabídnout jakési dlouhodobé "exercicie před vstupem do třetího tisíciletí křesťanských dějin", zaměřené k poznání a nápravě starých vin a zhojení jizev minulosti, k pokání a smíření, ale také k rozpoznání hodnot, na které můžeme s hrdostí navázat a které mohou pozdvihnout naše národní sebevědomí. Mají vést ke kořenům našich duchovních tradic, ale zejména k možnosti hluboce pochopit a poctivě přijmout nároky přítomné chvíle a načerpat sílu pro budoucí cestu.

Každý z následujících roků (počínaje adventem 1987) chceme postavit pod ochranu některého z českých světců. Každý rok zasvětime jedné oblasti života společnosti a církve a budeme usilovat o to, přispět sjednocením modliteb, úvah, studia a především konkrétních skutků k nápravě, uzdravení a prohloubení v této oblasti.

Tato inciativa se obrací k celku společnosti, nejen k církvím a věřícím, vybízí k účasti všechny lidi dobré vůle.

Přichází z křesťanského prostředí a opírá se o celostní přístup k člověku a skutečnosti, budovaný na základních hodnotách křesťanské víry, která patří k neodmyslitelným pramenům evropské a tudíž i naší kultury. Křesťanství svým důrazem na nezanedbatelnost duchovní a mravní dimenze skutečnosti pomáhá chránit lidský život před zpovrchněním, banalizací a mrzačením všeho druhu a je důležitým pilířem a obráncem i přirozených hodnot. Je inspirující silou i pro lidi, kteří se církevním společenstvím vzdálili nebo k nim nikdy nenalezli cestu.

Křesťanské církve a věřící lidé vůbec však mají v tomto díle mít nezastupitelnou úlohu. Kristus poslal a zavázal své učedníky pokračovat ve svém spásonosném díle, zvěstovat evangelium a "uzdravovat každou nemoc v lidu". Církve, odpovědné tomuto nároku Kristovu, mají nejen kázáním a bohoslužbou, ale také svou širší výchovnou, kulturní a sociálně charitativní činností svědčit o životodárnosti evangelia a přispívat k uzdravení zejména mravních a duchov-

ních chorob celého organismu společnosti.

Očistné zkoušky uplynulých desetiletí, které způsobily, že církev má dnes u nás větší morální autoritu než kdykoliv předtím v českých dějinách - je to plod velkého utrpení, který nesmíme promarnit! - měly nás křesťany zjevně naučit nespoléhat na jinou moc než na moc Kristovu. Proto se církev nemají úzkostlivě starat samy o sebe a o své přežití, vyčerpávat se obstaráváním druhořadých hodnot, propadat malomyslnosti při pohledu na neutěšený stav svých vnějších struktur nebo spoléhat na změny společenských podmínek. Vše potřebné nám bude přidáno, uvědomíme-li si tváří v tvář duchovnímu hladu a jiným potřebám národa, že tu nejsme pro sebe samotné, nýbrž opravdu pro všechny, a že i nás dnes Kristus vyzývá: "Dejte vy jim jíst" (Mt 14,16).

Aby však křesťané mohli dostat svému poslání v díle ozdravení společnosti, musí nejprve poctivě zkoumat sebe a konat pokání. Toto dílo obnovy předpokládá a zahrnuje uzdravení a obnovu křesťanských společenství z Ducha Kristova.

Je třeba nevyhýbat se tíživým dluhům minulosti (jako je případ Husův), je třeba v duchu pokání a s odvahou k pravdě projasnit, smířit a uzdravit mnohá napětí mezi jednotlivými křesťanskými společenstvími i mezi náboženskými a nacionálními tradicemi.

Pokud se týče života a práce jednotlivých církví, může Vojtěšské desetiletí inspirovat dlouhodobější koncepce a globální pastorační záměry, může pomoci překonat

roztržštěnost a izolovanost jednotlivých obcí a směrů, stereotypy zastaralých přístupů i nebezpečí krátkodechého experimentování. Chce jednotlivcům i malým společenstvím nabízet myšlenky a podněty s veškerým respektem k jejich vlastním tradicím, spiritualitě, zkušenostem, způsobům práce a zvláštním charizmatům. Chce vést k oživení a zralosti, nikoliv k uniformitě a omezování; nejde o organizaci, nýbrž o cestu.

Je třeba, aby toto dílo přinášelo dobré ovoce; mnoho z jeho plodů se však může ukázat až po dlouhé době a některé, snad nejvzácnější, budou patrně viditelné jen samému Bohu, který zpytuje tajemství srdcí. Základním rozměrem tohoto díla zůstane jeho duchovní hloubka a opravdovost.

- +O+--

Zaměření a obsahová náplň jednotlivých let:

ZASVĚCENÍ ROKU

Každý rok nese jméno jednoho z českých světců, respektive zemských patronů, který má určitý vztah k zaměření roku. Idea roku tak nezůstává pouhým abstraktem, nýbrž je určitým způsobem personifikována, každý rok "má svou tvář". U jména světce je v titulu roku připojen rozlišující dodatek (např. Ludmila a všichni křesťanští učitelé a vychovatelé), který zasazuje světce do určitého kontextu a tím světce zřejměji spojuje se základním zaměřením roku. Tento kontext dává zasvěcení roku rovněž ekumenický

charakter. Je možné v něm vidět i náznak určitého "stavovského" zaměření roku (rok Anežčin je věnován zdravotnickým pracovníkům, Zdislavin manželům apod.). Pokud je světec spojen s určitou řádovou spiritualitou, bude se v průběhu roku věnovat pozornost i této duchovní tradici. (Je zpracována nová kniha životopisu českých světců.)

HLAVNÍ MYŠLENKA ROKU

- vyjadřuje základní zaměření celého roku. Témata jsou volena tak, aby pokrývala hlavní oblasti, vyžadující duchovní a mravní uzdravení. Jde prakticky o základní dimenze života celého národního i církevního společenství. Tato témata vycházejí z pozitivní interpretace jednotlivých příkázání Desatera a základních výzev evangelia, jejich pořadí se řídí ohledy logické návaznosti i zřeteli praktickými (rok Anežčin je rokem svatořečení, rok sv. Ludmily a všech křesťanských učitelů a vychovatelů rokem mezinárodních oslav 400. výročí narození J. A. Komenského, rok Jana Nepomuckého rokem 600. výročí jeho smrti). Hlavní myšlenka roku je rozvedena do tří bodů, z nichž vždy alespoň jeden je formulován tak, aby oslovoval i širší veřejnost, a nejen věřící prostředí.

V nárysu je zpracován podrobněji projekt Vojtěšského desetiletí, který obsahuje pro každý rok širší okruh témat, vycházejících z těchto bodů. Tato témata jsou určena pro inspiraci diskusních, modlitebních a přednáškových setkání v malých společen-

stvích (rodinných, farních, sborových, přátelských, řeholních, studijních apod.), jako předmět úvah jednotlivců i pro výměnu názorů a praktických zkušeností. Mohou být použita při promluvách v kostelích a sborech, při bohoslužbách slova, biblických hodinách, duchovních cvičeních apod.

Ve zmíněném projektu jsou v návaznosti na hlavní myšlenky roku navržena též zaměření konkrétních skutků lásky a služby, pomoci druhým, pokání a nápravy vlastního životního stylu (např. v roce bl. Anežky péče o nemocné a strádající). Bude připojena i mapka míst doporučených k soukromým a skupinovým poutím.

+++++

KALENDÁRIUM VOJTĚŠSKÉHO DESETILETÍ

1988 - rok bl. Anežky a všech, kdo se zasvětili službě nemocným a trpícím
SLUŽBA ŽIVOTU

- odpovědnost za lidské vztahy, životní prostředí a mír,
- zdravý rozvoj života jedince i společnosti
- křesťanská alternativa komplexní péče o nemocné a strádající.

1989 - rok sv. Klementa Maria Hofbauera a Jana Nepomuka Neumanna a všech obránců duchovní dimenze života
VÍRA V MODERNÍM SVĚTĚ

- hodnoty moderního člověka ve

světle křesťanské víry,

- obrácení - osvobození z pout falešných bohů,
- vyvážení technické civilizace důrazem na mravní a duchovní sféru života.

1990 - rok sv. Norberta a bl. Jana Sarkandra a všech svatých kněží
POSVĚCOVÁNÍ ŽIVOTA

- harmonický životní styl
- bohoslužba a svátosti v životě křesťana
- kněžská služba.

1991 - rok bl. Zdislavy a všech křesťanských manželů
RODINNÝ ŽIVOT

- duch a styl rodinného života
- péče o děti
- výchova k manželství a rodičovství, sexuální etika.

1992 - rok sv. Ludmily a všech křesťanských učitelů a vychovatelů
VÝCHOVA A VZDĚLÁNÍ

- výchova a vzdělání jako všestranná péče o vytváření osobnosti
- moudrost jako sepětí tradice a nového života,
- rozhovor generací a úcta ke stáří.

1993 - rok sv. Jana Nepomuckého a všech mučedníků za víru a přesvědčení
PRAVDA A SPRAVEDLNOST

- pravdivost svědectví v řeči i v

celém životě

- spravedlnost v životě jedince i společnosti
- úcta k svědomí a přesvědčení a obrana proti bezpráví.

1994 - rok sv. Václava a všech dobrých hospodářů naší země

PRÁCE A SPOLEČENSKÁ ODPOVĚDNOST

- odpovědnost za veřejné dění, za národ a vlast
- etika práce, odpovědnost za kvalitu práce a vztahy na pracovišti
- správný vztah k materiálním hodnotám a jejich užívání.

1995 - rok sv. Prokopa a všech svatých řeholníků

DUCHOVNÍ A TĚLESNÁ KULTURA OSOBNOSTI

- celostní pohled na člověka - vyváženost duchovní a tělesné kultury
- kázeň a řád jako předpoklad integrálního vývoje osobnosti
- umění, věda a kulturnost života.

1996 - rok sv. Cyrila a Metoda a všech hlasatelů evangelia

EVANGELIZACE A MODLITBA

- srozumitelné a věrohodné zvěstování evangelia
- prohloubení života modlitby
- poznání Boha srdcem i myslí.

- 1997 - rok sv. Vojtěcha a všech svatých
pastýřů Božího lidu
KRISTUS - PÁN DĚJIN A OTEC BUDOUCÍHO VĚKU
- svědectví a služba - vztah církve k národu
  - smíření a sjednocení
  - civilizace lásky - před vstupem do třetího tisíciletí křesťanských dějin.